

Motion till riksdagen

1988/89:Jo252

av Stina Eliasson och Marianne Andersson (båda c)
Hästavel, m.m.

Hästen har stor och ökande ekonomisk och social betydelse. Intresset för användande av hästen i arbetet på landsbygden ökar. Framför allt gäller detta i skogen. T.o.m. de stora skogsbolagen har en del hästkörare idag. Många skogsägare vill ha timret utkört med häst eftersom det är betydligt skonsammare för miljön. Hästskogsbruket har en ökande nisch i ett mer ekologiskt och småskaligt lantbruk. Dock bör detta effektiviseras genom ökade utbildningsresurser. På Wångens hingstuppfoädningsanstalt i Jämtland bedrivs f.n. följande utbildningar: Två åttaveckors kurser för skogskörare, två tioveckors kurser i hästskötsel och en 40 veckor lång instruktörskurs i hästkörning, m.m. Erfarenheterna av den utbildning som f.n. bedrivs på Wångens hingstuppfoädningsanstalt är goda. Hästen bör ha en given plats i den nya naturbrukslinjen som innebär en breddad landsbygdsutbildning, men också fler special- och påbyggnadskurser bör komma till stånd. Kallbloden omfattar ju inte bara arbetshästar utan också ponnier som har sin stora betydelse ur fritidssynpunkt.

Det är av största vikt att slå vakt om avel och uppfoädnings även på detta område så att raserna bibehålles.

Hästaveln

Hästaveln har aldrig varit särskilt lömande. Det är det stora intresset som bär upp verksamheten och med ett rätt inriktat stöd skulle utvecklingen kunna förbättras avsevärt.

Man kan säga att en häst kostar 2 000 kr. innan den är född och sedan 8 000–10 000 kr. per år innan den kan användas som treåring. En treåring är inte färdig som s.k. skolhäst utan det tillkommer mycket skolningsarbete och mycken arbetstid går åt till detta. Totalt kan man räkna med att en häst totalt kostar minst 50 000–60 000 kr. innan den är färdig som skolhäst. Förr försökte man stöjja hästaveln genom att varje sto som skulle ha sitt första föl och då stambokföras fick 125 kr. vilket idag skulle betyda minst 1 000 kr. De bästa stona fick också frisedel från betäckningsavgiften. Nu kostar det ca 200 kr. att stambokföra; därtill kommer betäckningsavgift och premieringskostnader. Många ston betäcks inte alls av kostnadsskäl. Detta är negativt för landet eftersom det råder brist på hästar och vi tvingas importera och eftersom hästarna gör stora landskapsvårdande insatser och bidrar till åkerarealens användning. Hästen har en stor betydelse för landsbygdsutvecklingen vilket särskilt bör uppmärksammas.

Enligt vår mening är det viktigt att stödja uppfödarna direkt så att det gagnar aveln. Vi anser att ett bidrag på 1 000 kr. till varje sto som stambokförs bör utgå.

Mot. 1988/89

Jo252

Hästarnas hållbarhet

Bl. a. Flyingestiftelsen har påpekat att ridhästarnas medellivslängd halverats de senaste 30 åren vilket är ett allvarligt problem. Orsakerna kan vara många; miljön i stallar och ridskolor samt själva hanteringen av hästarna. Forskning inom detta område är därför av största vikt. Utbildningen av ridlärare och instruktörer bör förbättras. Det finns dock traditionellt ett betydande kunnande om hur hästarnas långsiktiga förmåga bäst ska tillvaratas. Det är nödvändigt att ta vara på denna kompetens vid utbildning av lärare och instruktörer.

Premieringsverksamheten

För att kunna bibehålla Sveriges rykte som en förstklassig hästproducent är det av största vikt att premieringsverksamheten håller högsta klass och att kompetenta människor kan rekryteras. Idag gäller att dessa får arbeta ideellt för att få nödvändig kompetens och erfarenhet. Här gäller det alltså att ta ledigt från arbetet för att kunna närvara på premieringar tillsammans med en erfaren premieringsförrättare. Eftersom det är fråga om upprepade tillfällen är detta en omöjlighet för många utan ersättning.

Urvalet för rekrytering begränsas därför. Ett stöd till premieringsaspiranter vore därför av största betydelse, liksom till utbildning av premieringsförrättare.

Det är av största vikt att den utredning, som pågår i jordbruksdepartementet, beaktar dessa frågor och att förslag snarast föreläggs riksdagen.

Hemställan

Med hänvisning till ovanstående hemställs

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om vaktsläende av kallblodsrasererna och ökad utbildning för användning av hästar i skogsbruket och ökad utbildning för hästkötarinstruktörer,
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om ökat stöd till hästaveln,
3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om utbildningsstöd till premieringsverksamheten.

Stockholm den 25 januari 1989

Stina Eliasson (c)

Marianne Andersson (c)